

ČLANCI

Glazbena djelatnost hrvatskih dominikanaca u ovom stoljeću

Andelko Fazinić, Rijeka

(Nastavak)

Ovdje ćemo ukratko iznijeti glazbenu djelatnost pojedinih hrvatskih dominikanaca kroz osam decenija ovog stoljeća.

Početkom stoljeća Provincija ima nekoliko orguljaša i kantora:

O. *Josip Oreb*, 1862.—1897. Mlad je umro. Pisac njegova nekrologa zabilježio je: »Pjesma ga je nadahnjivala kada je slavuljskim glasom u raznim svečanim prigodama davao duše svakom crkvenom pjevanju; pjesma ga je pratila kad je svoje pjesme skladao s lijepim uspjehom⁴«.

O. *Dominik Petrić*, 1845—1902. Kao član samostana u Bolu bio je orguljaš i kantor. U arhivu samostana sačuvane su kompozicije ispisane njegovom rukom, a sadrže razne preludije, odlomke iz talijanskih opera s osobitom simpatijom za Verdija (*Attila*, *Aida*, *I Masnadieri* itd.). Osnovao je i vodio muški pjevački zbor. Sačuvane su i partiture pojedinih dionica s oznakom imena i prezimena pjevača na pojedinoj partituri. Među njima je i otac o. *Josipa Karninčić*, *Petar Karninčić*, revni predvoditelj pučkog pjevanja u samostanskoj crkvi.⁵

O. *Dalmacije Franetović*, 1849.—1929. U samostanima, u kojima je boravio, osobito dugi niz godina u Starom gradu (o. Hvar), vršio je dužnost orguljaša i kantora. Promicao je pučko pjevanje.

O. *Andelko Orlandini*, 1866.—1944. »Za vrijeme svojih teoloških studija osobito se zanimao za muziku pa se lijepo uvježbao u klaviru, harmoniju i orguljama. Kao svećenik po raznim samostanima je bio orguljaš, a imao je krasan sonorani tenor, pa je svojim glasom do krajnjih granica života slavio Boga pjevanjem⁶«.

Obnovom glazbenog života u dubrovačkom samostanu Provincija je dobila orguljaše, glazbene pedagoge, dobre pjevače i skladatelje, marljive prepisivače partitura za orgulje, pjevačke zborove, tamburaške i gudačke instrumente.

O. *Antonin Zaninović*, 1879.—1973. Pored osnovnog glazbenog znanja stečenog u sjemeništu za potrebe liturgije, kao bogoslov u Dubrovniku učio je glazbu kod prof. *Frana Lederera*.

Na početku ovog prikaza istaknuta je uloga i zasluga *Zaninovića* za obnovu glazbene kulture i djelatnosti u hrvatskoj dominikanskoj Provinciji.

4. *Gospina krunica*, Split, god. III 1892. br. 4, str. 122.

5. Arhiv dominikanskog samostana u Bolu. Muzikalija.

6. *Gospina krunica*, Zagreb, god. XXVI 1944. br. 7—8, str. 38.

Na treba reći da je s mnogo žara sudjelovao u hrvatskom cecilijanskom pokretu i dugi niz godina bio suradnik *Svete Cecilije*.

Značajan je njegov rad na polju muzikologije. Iako mu nije bilo pruženo nikakvo školovanje za to područje, on je uspio steći veliko i stručno znanje nošen upornom dispozicijom svoga duha. Od 80 studija što ih je napisao kroz svoj dug život, 50 se odnosi na razne probleme iz glazbe. »Njegov je doprinos na muzikologiji pionirski. Antonina *Zaninovića* treba smatrati ocem hrvatske muzikologije. On je prvi posegao za najstarijim arhivskim glazbenim blagom u Hrvatskoj i prvi počeo osvjetljavati najstarije stranice naše glazbene kulture⁷«.

Pionir je u odgonetanju složenog neumatskog pisanja napjeva na našem primorju (Dubrovniku, Trogiru, Zadru). U Starom gradu (na Hvaru) pronašao je hrvatski trop *Blagoslovimo Gospodina* i objavio. To je najstarija skladba na hrvatskom jeziku. *Zaninović* istražuje i objavljuje najstarije arhivske podatke o glazbi te tekstove i napjeve kolenda u Dalmaciji.

Rad *Zaninovića* bio je visoko cijenjen u domovini i inozemstvu, gdje su objavljene neke njegove studije.⁸

Za njegov znanstveni rad *Bogoslovski fakultet* u Zagrebu podijelio mu je doktorat honoris causa.

O. *Hijacint Belić*, 1885.—1968. Pionir je glazbene kulture u dominikanskom sjemeništu u Bolu. Osniva tamburaški zbor u sjemeništu, u društvu *Marijine kongregacije* u Bolu i u svojem rodnom mjestu *Zrnovu* na o. *Korčuli*. — Gajio je pjevanje u samostanima svoga boravka: *Bolu*, *Gružu*, *Sibeniku*. Zabilježio je napjeve nekih pučkih *Misa* u Bolu.

O. *Josip Karninčić*, r. 1897. u Bolu. Otac mu je bio crkvinar, vrlo pobožan čovjek, pa je svoga sina od njegovih ranih nogu uvijek vodio u crkvu. Tako je mali *Bepi* brzo naučio crkveno pjevanje, koje će kasnije i sam marljivo njegovati i promicati kao dominikanac, dugogodišnji župnik i samostanski kantor u Bolu.

U sjemeništu je dobio osnovno znanje o glazbi. Kad je prešao u Dubrovnik i primio habit *Reda*, još nije bio mutirao pa je neko vrijeme pjevao u dječjem zboru o. *Zaninovića*. U njegovoj školi izvrsno je upoznao gregorijansko pjevanje i mogao ga izvoditi posjedujući kristalno jasan i ugo-

7. In memoriam Antoninu *Zaninoviću*, *Sveta Cecilija*, Zagreb 1974., br. 2—3, str. 57.

8. Isto mjesto, str. 58.

dan glas. Zato je za svoga boravka u Rimu na »Angelicumu« već kao student, a kasnije kao ekonom zavoda, dakle oko 16 godina, bio »sucantor«, to jest, pomoćnik kantora uz kantore poznate dominikanske glazbenike B. Hespersa i P. Bonhomme. — Na povratku u domovinu tu je službu nastavio kao kantor u samostanima svojeg boravka.

O. *Hijacint Bošković*, 1900.—1947. Kao sjemenitarac vodio je tamburaški zbor i učio harmonij. U internacionalnom zavodu (Reda »Angelicumu«, gdje je studirao bogosloviju, bio je jedan od orguljaša. Na povratku u domovinu kao učitelj novaka i studenata u Dubrovniku s mnogo žara je promicao glazbeni život kroz pjevački zbor, tamburaški zbor i gudački kvartet. U samostanima svoga boravka, Dubrovniku, Zagrebu i Starom gradu, rado se je prihvaćao vodstva pjevačkih zborova pa i dječjih. Karakteristična je jedna sličica iz zadnjih dana njegova života. Bio je u Starom gradu radi povoljnije klime za njegovu tešku bolest. No, dok je bio na nogama, htio je voditi dječji crkveni zbor. Na blagdan Božića je morao ležati i očekivala se skoro smrt. Poslije Mise pitao je časnu sestru kako su djeca pjevala. Budući da ga njezin odgovor nije zadovoljio rekao je da će sutra, na blagdan sv. Stjepana, on voditi pjevanje djece. Sutradan je umro.

O. *Jordan Viculin*, 1893.—1944. Kao student u Dubrovniku vodi tamburaški zbor, udešava za tambure kompozicije svjetskih glazbenika, u školi o. Zaninovića svladava glazbenu teoriju i orgulje, u dubrovačkom samostanu vrši neko vrijeme službu kantora i orguljaša, poučava u glazbi novake, sudjeluje u radu crkvenog katedralnog zbora pomažući svesrdno zborovodi Tonu Gjivanoviću. Svoju glazbenu izobrazbu dopunja na crkvenoj glazbenoj akademiji u Klosterneuburgu, kraj Beča. U Zagrebu osniva limenu glazbu kruničarskog društva i pjevački zbor katoličkih djevojaka.

Bavio se kompozicijom. U arhivu dominikanskog Provincijalata u Zagrebu pohranjena je teka, u kojoj je sabrao svoje kompozicije pod naslovom: *Zbirka nekih mojih vokalnih i instrumentalnih kompozicija*. Ta zbirka sadrži 38 kompozicija većinom religioznog karaktera. U Kantualu se nalaze 2 njegove kompozicije: *Divnoj, dakle* i poznata njegova pjesma *Kraljice, svete krunice*, koju je puk čvrsto prihvatio. Među njegovim skladbama se ističe *Magnificat*, glazbeni misterij u 3 dijela, za koji je napisao tekst o. Rajmund Kupareo. Kompozicija je napisana za solo i zbor, gudački kvartet, limeni kvartet, glasovir, harmonij, a ispisana je rukom autora na 34 stranice.

22. veljače 1944., u ratnom vihoru o. Jordan je uvježbavao u zagrebačkom samostanu nekoliko djevojčica kao zbor anđela za *Magnificat*. Bilo je oko 11 sati. Djeca su pjevala: Isus k nama sad će saći, stan u srcu našem naći, ostanimo nevini, kao bijeli Anđeli! — Sirene tule na uzbunu. Djeca se razbježala. O. Jordan stigao do samostanskog skloništa. Izravan pogodak bombe u sklonište, i o. Jordan umire u ruševinama sa šestero svoje subraće.

O. *Vinko Kuničić*, 1894.—1980. Osnovno glazbeno znanje stječe u sjemeništu, ali ga u Dubrovniku kroz 7 godina dotjera do zavidne visine pod vodstvom o. Zaninovića. — Od g. 1918. do 1921. na-

stavnik je na sjemenišnoj školi Provincije u Starom gradu, gdje poučava sjemenitarce u pjevanju i sviranju klavira. 1921. ide u Fribourg (Švicarska) i tamo studira muzikologiju kod prof. Petra Wagnera te stječe doktorat za koji je prikazao dizertaciju pod naslovom: *Quae ratio inter scriptores de musica Medii aevi et philosophiam scholasticam existat*. — Vrativši se u domovinu predaje u sjemenišnoj školi u Bolu, pored drugih predmeta, pjevanje i sviranje. 1933. je u Zagrebu kao kateheta na zagrebačkim školama, ali je istodobno samostanski kantor, orguljaš i zborovođa. 1944. prelazi u Dubrovnik i predaje glazbu na Srednjoj glazbenoj školi, a neko vrijeme je bio i njezin direktor. Od 1949. do 1959. je u Splitu, gdje kroz 10 godina vrši službu orguljaša i s velikim uspjehom vodi zbor dominik. crkve. Od 1959. do smrti je u Starom gradu. I tu je orguljaš i zborovođa dok mu je to zdravlje dozvoljavalo.

U Bolu je osnovao crkveni pjevački zbor »Sveta Cecilija«, koji do danas postoji. U Dolu na Hvaru, svojem rodnom mjestu, osnovao je tamburaški zbor »Tomislav«.

Trajno se je bavio skladanjem te nam je ostavio oko 160 većih i manjih kompozicija, uglavnom duhovnog značaja. Među tim skladbama prevladavaju: himan *Divnoj, dakle* (18) *himni u čast Srcu Isusovu* (30), *himni u čast Svetaca* (36), *Litanije presv. Srca Isusova* (10), *Litanije lauretanske* (15).

S mnogo uspjeha je preveo 22 himna svetaca dominikanskog Reda, a za neke je sam napisao tekst. — Harmonizirao je nekoliko koralnih napjeva, bilježio napjeve pučkog korala u Bolu. — Posjedujući dobar i jak baritonlani glas rado ga je stavio na službu Bogu u crkvenim zborovima ili kao solo-pjevač.⁹

O. *Dominik Šantić*, 1897.—1980. Svoje glazbeno znanje stekao je u prvom redu od o. Zaninovića, a onda od subraće V. Kuničića i J. Viculina. U Rimu kao student teologije na »Angelicumu« obogaćuje to znanje pod vodstvom o. Hespersa te posjećujući u Rimu crkvene koncerte i nastupe crkvenih zborova, napose »Capella sistina«, gdje su osobito dolazili do izražaja kao kompozitori i zborovođe Perosi i Casimiri. Zato će kasnije, kao član pojedinih samostana svoje Provincije, revno promicati crkveno pjevanje, gregorijansko i figuralno. To je posebno došlo do izražaja u Splitu, gdje je 1925. ustanovio da je pjevanje u samostanskoj crkvi na nezavidnoj visini, bez organiziranog zbora, dok su katedrala i crkva Gospe od zdravlja imale dobre zborove. O. Šantić se prihvatio posla, našao dobrog orguljaša u učitelju Franji Gligu i sakupio nekoliko sposobnih pjevača i pjevačica. Pod njegovim vodstvom zbor je ubrzo nastupio dvoglasno, a kasnije i četveroglasno. Tako je išlo do 1941., kad je zbog ratnih opasnosti trebalo prekinuti taj rad. No poslije rata o. Šantić obnavlja zbor i još ga dopunjuje malim orkestrom. 1948. premješten je u Suboticu, a njegov rad nastavlja o. V. Kuničić.

(Nastavak slijedi)

9. O. A. Fazinić, In memoriam O. dr. Vinku Kuničiću, *Sveta Cecilija*, Zagreb 1981., br. 1. str. 12—13.
10. O. A. Fazinić, O. dr. Jordan Kuničić, glazbenik, *Sveta Cecilija*, Zagreb 1974., br. 2—3, str. 59.